

Horsens

Lars Nørgård vender på Horsens Kunstmuseum tilbage til det abstrakte

Det bliver som en længing vitterligt

Selv kaldter Lars Nørgård historien for "noget, der lyder som en dårlig vittighed".

Andre vil måske sige, den er forunderlig. Eller tankevekkende. Eller alle omstændigheder taler vi om et forløb, der er faktu og sansede - og vigtig i forhold til udstillingen, som den 59-årige maler i dag åbner på Horsens Kunstmuseum.

"Morphine" hedder udstillingen. Fordi morfium er en del af historien.

Det hele begyndte, da Lars Nørgård en dag helt uvarsel knækkede sammen og gik, som han siger, "ind i et rum af smerte". Han lå i hjemmet en par dage, indtil hans kone blev så bekymret, at hun ringede efter en ambulance. På sygehuset var Lars Nørgård straks på morfium.

Mandfri-berberne

Rigtig mange fortænder ham med malerier og tegninger, der fortæller firindte historier. Som den hovedløse fisker, der op af et hal i en fisker sit eget hoved. Eller maleriet "Fairway" - kunstmands eneste berberes fra hans hånd - med spillekort, mandbrøder og en dykker med malers pål, farverigt og humoristisk foldet ud i en blanding af figurativt og abstrakt.

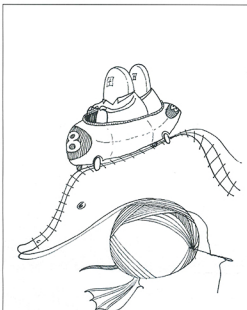
"Fairway" er dateret 2013. Midt i en tre-årig periode, hvor Lars Nørgård arbejder med et med motiver, der kalder på genkendelse og smil.

Og det gik så egentlig meget godt - indtil smertene kom. For i martsiden på sygehuset rullede tankerne rundt og vendte igen og igen tilbage til de mere abstrakte malerier, som Lars Nørgård også har dyrket i perioder.

I det femte døgn så jeg nogle nye, nonfigurative malerier for mig - og samtidig forsvandt smertene, fortæller han.

Han kunne stå ud af sengen, forklare sygehuset - og gik direkte hjem i atelieret. Og tegnerne kunne ikke efterfølgende give han en forklaring på, hvad det var sket.

Ud på gulvet
Deraf skal ikke lases, at du 13 store malerier, som nu

Mange vil ikke genkende det til de 100 tegninger, der har fået deres egen væg på udstillingen. Her folder Lars Nørgård den fremtrædende ud, som mange elsker ham for.

spiller smukt sammen med bl.a. den store udstillingsal på Horsens Kunstmuseum, som direkte ud af morfium og dagene på sygehuset.

Sådan spiller klaveret ikke - eller sådan maler penslerne ikke. For Lars Nørgård måtte gennem en proces, der bl.a. indebærer, at han lagde de store lærreder ud på gulvet i sit atelier og malede med en to meter lang pensel, som - det siger sig selv - er svær at styre.

"Til gengæld giver det nogle lykkelige øjeblikke, forklarer han om, hvordan farverne kom på lærrederne.

Stakken af kiks
Helt teknisk har han lagt ud med opstregninger og kinesiske olie- eller akrylmaling i en hurtig proces, fordi tæskene ikke må nå at tørre.

Malerierne på kunstmuseet er dem, der indtil nu er kommet ud af processen - og har fået Lars Nørgårds accept.

Der står en større stak derhjemme, som kiksede, siger han.

For det gemmer sig også noget psykologi i processen:

tager undervæjs - og da er malerierne i mange tilfælde bedre end det færdige resultat, mener han.

Hvorned også er sagt, at med malerierne, der nu hænger på Horsens Kunstmuseum, har kunsten været at holde i tide. At give slip, når det "svinger", for nu at bruge det ord, Lars Nørgård selv henter frem.

Hvornår det sker, er en mavefornemmelse. En delikat følelse af herligt og ikke længere. Og lyder det abstrakt, så kig op på kunstmuseet, for når man står foran malerierne, bliver det tydeligt, hvad Lars Nørgård mener.

Historier i tusch

Her kan man så også se de 100 tegninger, der illustrerer, at de firindte historier stadig har en plads i den 59-årige kunstners hverdag.

For her folder en primært sort/hvid fortællende i tusch sig ud. Skabt ikke i rolige stunder i atelieret. Helst skal der være uro omkring familien, der larmer i køkkenet, sommerhuset med ugen i fri dressur, hovebovder, resbet med støjen fra de andre gæster. Så trives disse tegninger.

"De kommer i flokke, men med længere tid imellem end tidligere, siger Lars Nørgård og følger ad den vej op på processen fra de figurative malerier frem mod det mere aktuelle udstillings helt abstrakte malerier.

Guetrilli-angreb
Spontaniteten i processen får man en klar fornemmelse af, når Lars Nørgård taler om "et guttrilli-angreb på lærreder".

"Det gælder om at finde det rigtige udspil for at slå til.

Eller han henter et eksempel i musikens verden, hvor der kan være himmelvid forskel på et bands studietopsplindinger og de magiske øjeblikke, der opstår live ved en koncert.

Det her er live-billeder, siger han, ikke studiebilder.

Og det med studiebilder kan gå på de figurative malerier, som gennem tiden også har opsigtsvækket Lars Nørgård. For når han ser på dem i dag, tænker han ofte, at han gik for langt med dem, inden han standse.

"Jeg har fotos, som jeg har

- En af cheferne foreslog, jeg skulle male på platter, siger Lars Nørgård med et grin.

For nej, det tænkte han ikke lige på. Hans tanker gik mere i retning af krukker. Så det endte med, at han med hjælp fra de ansatte fik drejet de ca. en halv meter brede krukker, som nu står på udstillingen.

Men de så jo umiddelbart lidt kedelige ud, så jeg begyndte at sætte ting på, fortæller Lars Nørgård om vejen frem til de færdige værker.

Dykkerhelmene
Undervæjs forsøgte han sig med mange farver, men det kom for meget til at ligne bil-keramik. Udforingen munde ud i bl.a. de sorte og grønne glasurer, som kendetegner fire af de fem krukker.

"Posedions natpotte" nr. 1 til 4 kalder han dem, og når han på den måde bringer havets gud fra den græske mytologi ind i billedet, hænger det sammen med, at han i krukkerne ser en slags forsvindende af de dykkerhelme, der optræder bl.a. Horsens Kunstmuseums indkom, malerier "Fairway".

Der er også noget undersøisk over krukkerne, mener han og lægger ikke skjul på, at han er blevet optaget af keramikken, hvor han kan sætte sig af de dykkerhelme, der optræder bl.a. Horsens Kunstmuseums indkom, malerier "Fairway".

Der er også noget undersøisk over krukkerne, mener han og lægger ikke skjul på, at han er blevet optaget af keramikken, hvor han kan sætte sig af de dykkerhelme, der optræder bl.a. Horsens Kunstmuseums indkom, malerier "Fairway".

Kigger man efter, angder han. Jeg følger mig lidt som barnet, der har fået lov til at lege med modellevoles.

Horsens Kunstmuseum holder festensgang på "Morphine"-udstillingen i dag kl. 14 med Lars Nørgård til stede. Udstillingen koster 10 kr. pr. gæst.

Søndag kl. 13 inviterer museet til offentlig omvisning i udstillingen.

Tekst: Christian Rimstad
@ghb.dk

Foto: Morten Pape
mp@foto.dk

"En oplåst hatten!" kalder Lars Nørgård det første maleri i rækken. Foran ham en af de krukker i keramik, her "Den store snob", som har givet ham mod på at arbejde videre med ler. Helt bevidst er der god plads mellem værkerne i kunstmuseets store sal, og det klæder udstillingen.

"Jeg skal helst ikke spekulere for meget over, hvorfor et maleri udvikler sig, som det gør. 10 minutter efter jeg er begyndt, er det lærredet, der bestemmer."